Molenlanden

Raadsvoorstel

Onderwerp	:	**Beleidsnota Verblijfsrecreatie Molenlanden 2022**
Zaaknummer	:	1157337
Portefeuillehouder	:	Wethouder Johan Quik
Publicatieniveau	:	Openbaar
Behandelend ambtenaar	:	Annelies Klein-Bongers

Gevraagd Besluit

De gemeenteraad van Molenlanden besluit:

1. de Beleidsnota Verblijfsrecreatie Molenlanden 2022 vast te stellen waarmee richting wordt gegeven voor de sector verblijfsrecreatie;
   a. rekening houdend met het huidige aanbod, de verwachte groei en marktruimte;
   b. resulterend in algemene en accommodatie specifieke uitgangspunten

Inleiding

Begin 2021 is de Toeristische Agenda Molenlanden 2021-2025 (TAM) vastgesteld. Met deze beleidsvisie en strategische kaders zijn heldere doelen en uitnodigende kaders gesteld voor toeristische ontwikkeling in Molenlanden.

In de TAM is een belangrijke rol weggelegd voor de deelsector verblijfsrecreatie:

"*Molenlanden positioneert zich de komende jaren naast 'dagje uit' ook als aantrekkelijke verblijfsrecreatie bestemming, als onderdeel van het Groene Hart en aan de hand van de eigen verhaallijnen 'Molens & water', 'Agro & food' en 'Nieuwpoort & Oude Hollandsche Waterlinie'.*"

"*Molenlanden gaat inzetten op de ontwikkeling van dagrecreatieve bestemming naar een aantrekkelijke bestemming voor meerdaags verblijf. Dit betekent meer ruimte voor verblijfsrecreatieve voorzieningen. De ambitie is om de verblijfsrecreatie met 30% te laten groeien.*"

"Verblijven in de gemeente Molenlanden mag beter worden gefaciliteerd, door meer ruimte te creëren en te bestemmen voor verblijfsrecreatie. Deze groei aan toeristische overnachtingen kan op diverse manieren worden vormgegeven. Het bestaande aanbod is vooral kleinschalig in omvang en aantal (bed & breakfasts, appartementen en mini-campings). Dit mag vanuit de toerist bekeken diverser zijn en gericht op meer comfort. Doel van de gemeente is om kwalitatief hoogwaardige verblijfsrecreatie te behouden en ontwikkelen, gericht op de bezoeker."

Gemeente Molenlanden • Postbus 5 • 2970 AA Bleskensgraaf
www.molenlanden.nl • info@molenlanden.nl • 088 75 15 000

Om deze opgave te verwerkelijken is het opstellen van beleid verblijfsrecreatie als actiepunt op de uitvoeringsagenda van de TAM gekomen. Het resultaat is de voorliggende Beleidsnota Verblijfsrecreatie Molenlanden 2022 waarin we helderheid geven aan de sector, inwoners en aan onszelf als gemeente hoe we de gewenste groei voor ogen zien.

De beleidsnota verblijfsrecreatie is hiermee een uitwerking van het eerder vastgestelde toeristische beleid (TAM). Echter omdat de inhoud van de beleidsnota verblijfsrecreatie de kaderstellende rol van de gemeenteraad raakt, wordt voor deze uitwerking van de TAM om vaststelling gevraagd.

Eerdere besluiten

Op 26 januari 2021 is de Toeristische Agenda Molenlanden 2021-2025 (TAM) vastgesteld door de gemeenteraad. De provincie Zuid-Holland heeft de afgelopen jaren de wens uitgesproken dat er meer regie komt op toeristische ontwikkeling door middel van het ontwikkelen van lokaal beleid.

Beoogd effect

Het beoogd effect van de beleidsnota verblijfsrecreatie is dat Molenlanden zich per 2030 heeft ontwikkeld naar de volgende gewenste situatie:

- Molenlanden is een ideale bestemming voor een korte tot middellange vakantie (1-7 nachten);
- Het aanbod van verblijfsrecreatie is divers, kwalitatief goed en sterk geprofileerd op de gewenste doelgroepen;
- De landelijke groeicijfers verblijfstoerisme 2023 – 2030 zijn ook in Molenlanden terug te zien in het aantal overnachtingen en er is voldoende aanbod om dit te accommoderen.
- Verblijfsgasten kunnen de kernkwaliteiten van de regio optimaal beleven en genieten tijdens hun verblijf van een goed samengesteld product;
- Er is een goede spreiding van bezoekers in tijd en ruimte zodat druk en draagkracht van toeristisch bezoek in balans blijft.

Argumenten

1.1 De beleidsnota verblijfsrecreatie biedt perspectief om de positieve effecten van het groeiend toerisme te benutten.

Toerisme is een sector van economisch belang. Het herstel van de vrijetijdseconomie na de coronacrisis gaat sneller dan verwacht. In vergelijking met dagjesmensen zijn verblijfsgasten van grotere economische waarde omdat de bestedingen per dag een stuk hoger liggen. Ook dragen verblijfsgasten in grotere mate bij aan het in stand houden van het voorzieningenniveau en daarmee de leefbaarheid van de gemeente. Denk daarbij aan het positieve effect op horeca, detailhandel en openbaar vervoer. Met 96.500 toeristische overnachtingen in 2021 is Molenlanden nog een relatief kleine bestemming. Dit komt onder andere doordat het huidige

Gemeente Molenlanden • Postbus 5 • 2970 AA Bleskensgraaf
www.molenlanden.nl • info@molenlanden.nl • 088 75 15 000

verblijfsrecreatieve aanbod in Molenlanden beperkt en eenzijdig is. Het huidige aanbod en de groeiende vraag naar overnachtingsmogelijkheden biedt kansen voor Molenlanden. Marktruimte binnen onze gemeente is er vooral voor hotels gericht op de toeristische gast, bungalowparken en camperplaatsen. Met de geformuleerde algemene en accommodatie specifieke uitgangspunten geven we verder helderheid hoe we de gewenste groei op een passende manier willen laten plaatsvinden. Belangrijke uitgangspunten zijn de focus op kortdurende wisselende toeristische verhuur, geen uitponding (verkoop van kavels op recreatieterreinen) en duurzame bouw en exploitatie.

1.2 De beleidsnota geeft duidelijke uitgangspunten en kaders om te sturen op gewenste ontwikkelingen.
In de nota zijn algemene uitgangspunten opgenomen die gelden voor alle vormen van verblijfsrecreatie. Ook zijn er per type verblijfsrecreatie (B&B, Hotel, Campings, Bungalowparken, Camperplaatsen, Recreatiewoningen, particuliere verhuur) uitgangspunten geformuleerd die aangeven wat wel en niet wenselijk is. Dit geeft duidelijkheid aan initiatiefnemers waar plannen voor nieuwe verblijfsrecreatie aan moeten voldoen. De ambtelijke organisatie gebruikt de uitgangspunten bij het beoordelen van nieuwe en uitbreidingsinitiatieven. Zo vindt een weloverwogen afweging plaats, ook in relatie tot landschap en leefbaarheid.

1.3 Er is draagvlak bij stakeholders.

Er zijn verschillende stakeholders, waaronder ook inwoners, betrokken bij de totstandkoming van de beleidsnota. Dit ook nadrukkelijk op het verzoek hiertoe vanuit de gemeenteraad bij de behandeling van der Toeristische Agenda Molenlanden. Wanneer veel partijen dezelfde toekomst ambiëren, is de kans op succes groter. Om die reden hebben we, met ondersteuning van een extern bureau, een zorgvuldig en gemeentelijk integraal proces doorlopen. Er is een klankbordgroep geformeerd bestaande uit 5 ondernemers, een vertegenwoordiging uit de regio. Deze klankbordgroep is twee maal gedurende het proces geconsulteerd. De provincie Zuid-Holland heeft meegelezen en schriftelijk gereageerd. Er is in het voorjaar van 2022 een brede belanghebbenden bijeenkomst georganiseerd waar ondernemers, organisaties en bewoners aan hebben deelgenomen. De aanwezigen (25 deelnemers) reageerden positief op de presentatie van het eerste concept van de beleidsnota. Er waren een aantal belangrijke aandachtspunten die ter sprake kwamen. Bijvoorbeeld aandacht voor forenzen in de vorm van professionele kenniswerkers (geen arbeidsmigranten) die worden ingehuurd door bedrijven in de regio vanwege hun specialistische kennis. Deze groep forenzen overnacht vaak doordeweeks in onze gemeente met een maximale verblijfsduur van 4 nachten per week. Zij vormen een belangrijke groep voor met name hotels en B&B's omdat zij zorgen voor bezetting buiten de toeristische seizoenen. Een ander belangrijk aandachtspunt was duidelijkheid en één aanspreekpunt vanuit de gemeente bij nieuwe- en uitbreidingsinitiatieven. Vanuit inwoners kwam het aandachtspunt dat ontwikkelingen op passende schaal moeten zijn waarbij overleg met de omwonenden, zowel door de initiatiefnemers als de gemeente, belangrijk is. De aangedragen aandachtspunten zijn nieuw meegenomen of als onderwerp extra aangescherpt in de beleidsnota.

Gemeente Molenlanden • Postbus 5 • 2970 AA Bleskensgraaf
www.molenlanden.nl • info@molenlanden.nl • 088 75 15 000

Kanttekeningen

1.1 Nieuwe onzekerheden kunnen de verwachte groei van toerisme lager doen uitvallen.
De oorlog in Oekraïne en de daarmee gepaard gaande hogere gas- en energieprijzen kunnen een negatief effect hebben op de vrijetijdseconomie. Consumenten worden geconfronteerd met stijgende kosten voor levensonderhoud en houden minder geld over voor reizen. Ondernemers in de verblijfsrecreatie worden ook geconfronteerd met de hogere gas- en energieprijzen en moeten deze vaak doorbelasten aan de gast. Daarnaast hebben zij ook te maken met de krapte op de arbeidsmarkt. Deze nieuwe onzekerheden kunnen een negatieve impact gaan krijgen op de verwachte groei. Er zit echter ook een kans in doordat Nederlanders in tijden van crises eerder kiezen voor een vakantie in eigen land. Het risico van de totale impact van zal daarom in ieder geval niet leiden tot krimp van de sector, maar eerder zorgen voor uitgestelde groei.

1.2 Het kan enige tijd duren totdat het volledige beleid verblijfsrecreatie is geborgd in het ruimtelijke beleid.
Wat betreft vergunningaanvragen en ruimtelijke procedures gaat, naar verwachting in de zomer van 2023, de Omgevingswet gelden. Dit betekent dat de uitgangspunten in deze beleidsnota in eerste instantie worden meegenomen in de Omgevingsvisie Molenlanden. Daarna worden in het gemeentelijke Omgevingsplan de kaders en regels opgenomen, dit kan per gebied of per thema. De huidige bestemmingsplannen maken bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet automatisch onderdeel uit van het gemeentelijk Omgevingsplan. De regels hieruit zijn leidend, totdat er een nieuw gemeentelijk Omgevingsplan wordt opgesteld waarin de uitgangspunten uit deze beleidsnota worden opgenomen. Omdat dit traject in fases gaat plaatsvinden, toetsen we de komende jaren nieuwe en / of uitbreidingsinitiatieven zowel aan de uitgangspunten in deze beleidsnota als aan de huidige bestemmingsplannen / het dan geldende gemeentelijk Omgevingsplan. Kortom de huidige regels uit de bestemmingsplannen zijn op korte termijn leidend, de uitgangspunten van de beleidsnota worden wel meegenomen bij de beoordeling van aanvragen. Tijdens de implementatie van de Omgevingswet worden de uitgangspunten van de beleidsnota in fases geborgd en leidend.

1.3 Inzicht in potentieel kansrijke ontwikkelgebieden voor verblijfsrecreatie maakt geen onderdeel uit van de beleidsnota.
De keuze voor een ontwikkellocatie komt vanuit initiatiefnemers zelf. Vanuit eigen kracht zien zij de kansen die een bepaalde locatie heeft voor verblijfsrecreatie. Als gemeente geven we in een vroeg stadium duidelijkheid over wat wel en wat niet gewenst is op die locatie en of er beperkende factoren, zoals het rioleringsnetwerk, aanwezig zijn. Bijlage 2 van de beleidsnota geeft goed overzicht wat betreft de ruimtelijke verdeling van het huidige verblijfsrecreatieve aanbod. Hoofdstuk 3 geeft aan wat de marktruimte is voor specifieke vormen van verblijfsrecreatie. Deze gegevens gecombineerd geeft initiatiefnemers goed zicht waar de kansen liggen waarbij ze zelf op zoek kunnen of al in het bezit zijn van een specifieke ontwikkellocatie. In de gemeentelijke Omgevingsvisie als onderdeel van de Omgevingswet zal ook aan de ontwikkelingsruimte voor recreatie & toerisme aandacht worden gegeven in samenhang met andere domeinen.

Extra uitleg bij de kosten

Aan de beleidsnota zijn geen directe kosten verbonden. Wel zijn er acties uit de TAM die bijdragen aan groei en ontwikkeling van de sector verblijfsrecreatie zoals het verder opzetten

Gemeente Molenlanden • Postbus 5 • 2970 AA Bleskensgraaf
www.molenlanden.nl • info@molenlanden.nl • 088 75 15 000

van gebiedspromotie en het ‘Ken uw gast-traject’ om ondernemers te begeleiden in het bereiken van potentiële doelgroepen. Financiële middelen voor deze acties worden meegenomen in de reguliere P&C-cyclus.

Daarnaast zal het behalen van het beoogd effect richting 2030 betekenen dat de jaarlijkse inkomsten uit de toeristenbelasting blijven stijgen. Deze financiële middelen kunnen o.a. ingezet worden om de overige actiepunten uit de TAM uit te voeren. Ook zijn er dan meer financiële middelen om het ‘Lokaal Fonds’ mee te vullen. Uit dit fonds komt de succesvolle subsidieregeling Recreatie, Toerisme, Cultuur & Landschap. Deze regeling ondersteunt initiatiefnemers (inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers) bij vernieuwende ideeën die recreatie, toerisme en cultuur stimuleren en bijdragen aan het verder ontwikkelen van ons unieke polderlandschap en het behouden van ons erfgoed.

Communicatie

De Beleidsnota Verblijfsrecreatie Molenlanden 2022 wordt gepubliceerd. Daarbij wordt ook gebruikgemaakt van de speciale pagina: www.molenlanden.nl/recreatie. De betrokken stakeholders die hebben meegewerkt aan de beleidsnota worden direct geïnformeerd. Daarnaast wordt de nota in het verdere toeristisch, recreatieve netwerk onder de aandacht gebracht, onder andere door aandacht tijdens opening van het toeristisch seizoen in het voorjaar van 2023.

Vervolgstappen

1. Na vaststelling en publicatie wordt gewerkt aan het borgen van de beleidsnota in de gemeentelijke Omgevingsvisie en het gemeentelijk Omgevingsplan.
2. Per jaar wordt het beleid geëvalueerd onder andere aan de hand van de gegevens uit de toeristenbelasting.
3. In 2023 wordt de verordening toeristenbelasting geëvalueerd met daarin extra aandacht voor de jachthavens in Molenlanden.

Bijlagen:

- Beleidsnota Verblijfsrecreatie Molenlanden 2022

Gemeente Molenlanden • Postbus 5 • 2970 AA Bleskensgraaf
www.molenlanden.nl • info@molenlanden.nl • 088 75 15 000

Raadsbesluit

Onderwerp	:	Beleidsnota Verblijfsrecreatie Molenlanden
Zaaknummer	:	1157337
Portefeuillehouder	:	Wethouder Johan Quik

De raad van de gemeente Molenlanden:

Gelet op het bijbehorende raadsvoorstel;

Besluit:

1. de Beleidsnota Verblijfsrecreatie Molenlanden 2022 vast te stellen waarmee richting wordt gegeven voor de sector verblijfsrecreatie;
   a. rekening houdend met het huidige aanbod, de verwachte groei en marktruimte;
   b. resulterend in algemene en accommodatie specifieke uitgangspunten

Aldus besloten tijdens de openbare raadsvergadering van de gemeente Molenlanden, gehouden op 13 december 2022.

de griffier,	de voorzitter,
Marjolein Teunissen	Theo Segers

Gemeente Molenlanden • Postbus 5 • 2970 AA Bleskensgraaf
www.molenlanden.nl • info@molenlanden.nl • 088 75 15 000